МАЙ
14
воскресенье
1939 он
№ 108 (2748)
Сэн 10 мунгэ

Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Советдэй Президиумэй ОРГАН.

VOSTOOGTO TARILGIIN TEEMPIIJI YRGEJE!

1939 onoi xabarai tarilga bolbol tusagaar udxaşanartai baina. BKP(b)-ein Centraalьna Komiteedeer ba Soveed praviitelьstvaar zoxioogdohon programmiin johoor, socialiis gazartariaalangai xydel merilegşed bolbol gangasuurta yrgen froon bor dobtolgiiji xene, meteorologiçeska jamarşji yslooviiin baiga haanь, ynder deede ba togtuuritai urgasa abxiin tylee amesene.

Xydee azaxiiji kylьtyyrneer ubuulxiin tulada, priroodiin ahriiznuud ba slyçainostьnuudaa zaviisima baixagyin tulada, uxala jyymenyyd bidenerte ulta bii. Manai gazartariaalan -delxei deere egeel jixe, geel organizoovanno, egeel exaniziirovanno. Kollektiivne axiiji xytelberilxe talaar, onsilei ooped sugluulagdanai. Kolxoozno şine intelligeent, mexanizaatornuudai, stahanovcuud — kolxoozniguudai, rid zorimgoi novaatornuudai rekoordno urgasiin maasteruudai gaixamşag kaadrnuud guulagdaa.

Xynyydiiji şadamgaigaar rganizovaalaad baixada, materialьna texniiçeske ressyyrsydiiji zybeer xeregleed baiida, ton jixe amzaltanuudiiji ilaza bolxo baihiijinь, urda iin raioonuuddaxi tarilgiin ydelmerinyydei ooped xaruulla. Ukraiinska SSR-ei, Kriimske SSR-ei, Rostoovsko ooblasiin, Krasnodaarska ba Ordzonikidzevske xizaarnuudai kolozuud ba sovxoozuud bolbol ynoeneixidei adali iime tyreer yşee xediideş tariza yzeegyi m.

Urda raioonuudta tarilgiin empiin xurdan baihanainь aar, byxii oron soo abza raxada, mynee zilei apreeliiin -noi medeegeer, 1938 onoi preeliiin xorinoixihoo, 2 milon 586 miangan gektaar ylyy rigdahan baina.

Gebe jaabaş, apreeliiin hyylin dekaada soo tarilgiin teem erid dooşolhon baina. ynee zilei apreeliiin 30-nai edeegeer, yngeregşe zilei e le ydereinxihee, 1.591 iangan gektaaraar baga tarigahan baiba. Ene xadaa xara rehegyi polosaadaxi raioonudta, ilangajaa Kyibeşevske, eliaabinska, Oomsko ba ovosibiirske ooblastьnuudta, taiska ba Krasnojaarska xiarnuudta polevoi xydelmeriydei ton xangaltagyi jabain uşaraar tailbarilagdana.

Vostoogoi raioonuudai geegde jamarşji objektiivne şaltanuudai ygei baihaniinь edeetei. Urda raioonuudta şin, tende tiime le bolьşeviig lxoozuud, tiime le gaixamşag adrnuud, maşiina, tyryy assna teexnike baha endeşji ina. Tarilgada bolьşeviig empiiji xangaxiin tulada jyy tanab gexede, xynyydiiji ganizovaaldag ba tedeneriiji axaanovska xydeeende yrgeg, byxii xeregte todorxoilolo ba organizoovannostь olgog—xizaarai ba oblastnoi partiina ba soveed oorganuudai ghee xydee azaxiigaar konetne, sag yrgelze, operatiiva xytelberi dutana.

Partiiina ba soveed organiacanuud, Vostooçno raioouudai xytelberilegşed bolbol lxoozuud ba sovxoozuud şaa xytelberiiji serьjooznoor medxen haizaruulza şadaagyi.

Ene zilei xabarai tarilgiin sloozno stь ba berxeşeelnyyd xadaa tereşelen tedenerei deerenь gente orşohon baina. Tarilgada beledxexiin tulada urda raioonuudhaa jixe sagtai baibaşji, zarim vostooçno raioonuud bolbol traaktornuudai remoontiiji mynee xyrter dyyrgeegyi baina.

Ene xadaa jyynhee boloob gebel, Vostooçno oloxon raioonuudai partiiina ba soveed xytelberilegşed bolbol tarilgada traaktorna paarkiiji beledxexe tuxai anxaralaa tabiaagyi ba bespeeçne baihan deereheenь mynoeşji xeden zuugaad maşiinanuud xydelnegyi, enenь şinenyyd berxeşeelnyydiiji bii bolgono.

Zişeenь, Noovo-Sibiirske ooblastьdo berxeşeelnyydiiji xereg deerenь dabalgada bolьşeviig durazorigiiji gargahaniinь, xaragdanagyi. Ende tarilga bolbol xojor tabanxonoghoo deeşe yrgelzelheer baina, xarin tarigdahaniinь oroidool 511 miangan gektaar baina, teed, yngeregşe zilde, iime le sag soo 920 miangan gektaar tarigdahan baigaa. Traaktorna paarkiin ton doodo zergiin bytoose, maşiinanuudai miil bailganuud ba ysoon bişe avaarinuud, tarilgiin organizoovanno bişe xydelmerinyyd, traaktorna ba moridoi xysenyydiiji zoxilduulan xeregleze şadaagyi jabadal—olonxi raioonuudai ba maşiina-traaktorna staancanuudai xydelmerinь ede bygedeer xarakterizovaalagdana.

Nerlegdegşe ooblastьnuudai xytelberilegşed bolbol socialiis sorevnovaaniiji tologoilhoniinь ba tarilgiiji amzaltataigaar dyyrgexiin tuhada tereeniiji tabihaniinь xaragdanagyi.

Kyibeşevske ooblastьdo, kolxoozniguudai yiledberiiin debzeltenь tologoilogdoogyi—iimehee, „byxii şanarnuudanь“ oilgostoi.

Mynee, xabarai tarilgiiji amzaltataigaar dyyrgelge bolbol Vostooçno raioonuudta tarilgiin xydelmerinyydei jabasahaanь, egeel tyryyn duldiidaxa baina. Ende jarovoi tarilganuudai gol maassanь tarigdadag. Orondo urgasiin ynder baixanь, Vostoogto jamar urgasiiji sugluulnab, nelieed jixenxidee tereegeer todorxoilogdoxo baina.

Ynder urgasiiji urguulxa ba sugluulxa— azaxiin-politiiçeske iime şuxala zorilgo bolbol partiiina organizaacanuudai, soveed ba gazartariaalangai oorganuudai urdanь, Zavoolziiin ba Sibiiriin kolxoozniguudai ba xydelmerişedei urdanь baina.

Eneenei tulada, xabarai tarilgiiji zişeete hainaar dyyrgexe xeregtei. Tyrgenoer ba hainaar tarixa. Maşiinabyxen xadaa xojor xysed smeenede xydelmerilxoer, traaktorna paarkiin xydelmeriiiji organizovaalxa. Traaktornuudai ba moridoi xysenyydiiji zoxilduulan xereglexe. Kaadrnuudta maaksimum anxaralaa ba hanamzaa tabixa. Ynder urgasiin tylee, Byxesojuuzna xydee-azaxiin viistavkede xabaadaxa erxiin tylee, Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaaniiin tugiiji ulam deeşenь yrgexe!

(Main 7-oi „Praavdiin“ tyryy bişeghee).

Aradtaa yneneer alba xelgiin zişee

Grazdaanska agaarai floodoi xydelmerilegşed xadaa sag busaar naha barahan Geroinuud tuxai byxii soveed aradtaigaa xamta, gaşuudanad. Vojeenne liootçiguud, Anatooli Seroov ba Poliina Osipeenko gegşedei nerenyyd bolbol soveed aradtaa, bolьşeviig paartidaa, praviitelьstvodaa ba aguujixe Staalindaa xizaargy i slyzliixiin zişee bolon, udaan zilnyydte ylexe baina. Ede nerenyyd xadaa socialiis oronoigoo aldartanь, gabijaanuudta uriaalxa baina.

Soveed Sojuuzai Geroi Moolokov, Soveed Sojuuzai Geroi Grizodyybova, Soveed Sojuuzai Geroi Slepnioov, Soveed Sojuuzai Geroi Groomov, Kaartyşev, Looginov, Semioonov.

SSSR-ei PRAVIITELЬSTVIIN TOGTOOXONЬ:

1. Nyxed Seroov ba Osipeenko gegşediiji xydeelxe talaar, nyxed Bulgaanin (tyryylegşenь), Bydioonnii, Meexlis, Şçerbakoov, Loktioonov, Smyşkeeviç, Grizodyybova ba Raskoova gegşed sostaavtai, praviitelьstvenne komiissiiji organizovaalxa.

2. Nyxed Seroov ba Osipeenko gegşedei xydeelelgiiji gyrenei gargaşaar yngergexe.

3. Nyxed Seroov ba Osipeenko gegşediiji Ulaan plooşçadь deere, Kremleevske xanada xydeelxe.

SSSR-ei ARADAI KOMISSAARNUUDAI SOVEEDHEE ba BKP(b)-ein CENTRAALЬNA KOMITEEDHEE

SSSR-ei Aradai Komissaarnuudai Soveed ba BKP(b)-ein Centraalьna Komiteed bolbol main 11-de, albata ujalganuudaa dyyrgexe zuuraa, agaarai katastroofiin bolhonhoo, Soveed Sojuuzai Geroinuud, nyxed Anatooli Konstantiinoviç Seroov ba Poliina Deniisovna Osipeenko gegşedei sag busaar naha barahanainь tuxai, gaşuudaltaigaar medeesene ba naha baragşadai bylenertenь gynzegii şanalaliiji medyylne.

SSSR-ei Oborooniin Aradai Komissariaad bolbol Soveed Sojuuzai Geroinuud, kombriig Seroov Anatooli Konstantiinoviç ba maioor Osipeenko Poliina Deniisovna gegşedei, eehediingee albata ujalganuudiiji dyyrgexe zuuraa, naha barahanainь tuxai gynzegii gaşuudaltaigaar medeesene ba tedenerei bylenertenь eeriingee şanalaliiji medyylne.

Aguujixe geegdel

Manai aldarta liootçiguudai naha barahanai ba aguujixe geegdelei uşar tuşaa byxii soveed aradai gaşuudalai goolostonь eeriingee goolosiiji negedyylneb.

Hajaxan, bi bejeeree, Poliina Osipeenkiin şeestvovaniiin praazdnig deere jirehen beleib. Nyxer Seroovoi obojaatelьnostь, sogtoi xyxiyyn azabaidal ba baatarlig xysendenь duralhan ton jixe bajar namda baigaa hen.

Manai oronoi gaixamşag geroinuudta, gerelte haruul taanarta, doro doxinob.

V. I. Kaçaalov, Soveed Sojuuzai aradai artiist.

Geroiiçeska liootçiciin tyrehen niutagta, traaurai ydernyyd

Zaporoozska ooblastiiin Briaandinski raioon, Noovo-Spaasovska, main 12-to. Manai oronoi omog sookoi, Soveed Sojuuzai Geroi Poliina Osipeenkiin tragiiçeska yxel tuxai uidxarta medeesel bolbol geroiiçeska liootçiciin niutagaixidai, Noovo-Spaasovska kolxoozniguudai zyrxendenь ugaa jixe uidal oruulba.

Martagdaşagyi Poliiniin tyrehen, jixe bolhon ba xymyyzyylegdehen niutagai kolxoozuudhaa, zavooduudhaa MTS-yydhee, raioonhoo azalşad bolbol tereenei tyrelxidtei xyşer uidxariinь xubaaldaxajaa jirened.

Seloo xadaa traaurta xuşagdaatai. Poliina Osipeenkiin bylenerei huudag gerei xazuuda, olon xynei xabaadalgataigaar, Briaandinski raioonoi kolxoozniguudai ba xydelmerişedei traaurna miiting bolzo, tende paartiiin Briaandinski raikoomoi sekretaarь vestypaalba.

Azalşad bolbol eehediingee gaşuudalnuudiiji xaruulhan bişegyydiiji nyxer Staalinda, nyxer Xryşçoovto elьgeebe. Poliina Osipeenkiin xydeelelgede xabaadalsaxiin tula terenei axa, egeşe ba paartiiin Briaandinska raikoomoi sekretaarь Lesiicki gegşed, Kootovskiin neremzete kolxoozhoo Moskvaa oşobod.

AZALAI ENTYZIAAZMAAR UGTABA

Xabarai tarilgaar, respyyblike dotoroo tyryy huurida jabahan, Selengiin MTS-iin ulaan bulanda traktoriistnuud, MTS-iin xydelmerilegşed, specialiistnuudai xabaadalgataigaar, yrgen suglaan bolbo. Ene suglaan deere, MTS-yyd xoorondiin socialiis sorevnovaaniiin respyblikaanska ziyriigeer, Selengiin MTS-te olgohon, Burnarkomzeemei ba Vostoogoi MTS-uudai Sojuuzai OK-ei damzuulgiin Ulaan Tuganь tus MTS-iin xydelmerilegşedte bariuulagdahan baina.

Damzuulgiin Ulaan Tugiiji abxa zuuraa, MTS-iin direektor nyxer Garmaajev bolbol ene tuilahan Ulaan Tugaa saaşadanь bexizyylxebdi geze naiduulhan ba yşee hainaar, yşee bytoeseteigeer xydelmerilze, tyryyşyylei xyndete zergede sag yrgelze baixiijinь traktoriistnuudaa uriaalhan baina.

— Damzuulgiin Ulaan Tugiiji tuilahandaa, bidener bajartaibdi—geze staxaanovec nyxer Çerniigovski xelebe.—Ene xadaa ulam byri energiiçneer xydelmerilxiiji, Staalinska Gurbadugaar Tabanzilei neremzete socialiis sorevnovaaniiji yrgeneer delgeryylze, ulam jixenyyd amzaltanuudiiji tuilaxiiji ujalgaina.

MTS-iin traktoriistnuud ba xydelmerişed bolbol ene sugiaan deeree, negedexi riaadta paar xaxalaigiiji main 25-da dyyrgexe geze ujalga abhan baina.

C. Dondukoov.

Socialiis sorevnovaaniiin rezylьtaad

Muxar-Şiberei aimagai, Sutain selьsoveedei, Staalinai neremzete kolxoozoi kolxoozniguudai dunda, BKP(b)-ein XVIII sjeezdiin neremzete socialiis sorevnovaaniiin yrgeneer delgeryylegdehenei rezylьtaadta, modo beledxelgiin ba xabarai tarilgada beledxelgiin xydelmerinyyd amzaltataigaar yngergegdehen baigaa. Kolxoozoi kolxoozniguud bolbol ede amzaltanuudaa saaşadaxi xydelmerinyydtee bexizyylxiin tylee, xabarai tarilgiiji bogonixon bolzorto dyyrgexiin tylee socialiis sorevnovaaniiji byri yrgeneer delgeryylze, tarilgiiji exilhen baigaa.

Tus kolxooz bolbol brigaadanuudaa 4-4 zvenoonuudta xubaahan baina. Azalaa zybeer organizovaalhanai ba sorevnovaaniiji delgeryylheneigee aşaar, kolxooz xadaa oroohoto kylьtyyrenyydeigee ertiin tarilgiiji xydelmeriiin 10 yderte jyrenxiidenь dyyrgehen baina. Zvenevood nyxer Daraajevai № 2 zvenoodo bolbol tarilgiingaa plaaniiji 186 proceent dyyrgee. Ene zvenoodo xydelmerilegşed nyxed B. Budaajeva, N. Ciibikov, G. Daraajev gegşed ydereigee noormiiji sag yrgelze 160-170 proceent, ton hain şanartaigaar dyyrgedeg baigaa.

Kolxoozoi tyryylegşe nyxer Cerendorziijev bolbol kolxoozniguudaigaa dunda agitacioonno-maassova ba kylьtyyrne xydelmerinyydiiji erximeer organizovaalhan baina. Tarilgiin yjede, kolxoozniguud bolbol BKP(b)-ein XVIII sjeezd deere nyxed Staalin, Moolotov, Zdaanov gegşedei xehen doklaaduudiiji yzehen baina.

Gadna, kolxoozniguud-staxaanovcuud xadaa respyyblikiin soloto lygovood—nyxer Geraasimovai oopediiji yrgeneer xelseze, ene zilde malazalaa tezeeleer xysed xangaxiin tula, şabşalangai urgasiiji deeşelyylgiin xemzeenyydiiji abza baina.

D. LOPILOI.

Navigaaciin amzaltiiji kaadrnuud şiidxexe

Manai paarti, tereenei aguujixe voozdь nyxer Staalin bolbol paartiiin ba gyrenei altan foond—kaadrnuudta xezee byxende anxaralaa tabidag baina. Manai oronoi gaixamşag kaadrnuud—paartiiin ba gyrenei deejateiьnyyd — organizaacanuudai, predprijaatinuudai xydelmerilegşed, — specialiistnuud, slyyzaşçinar ba staxaanovcuud, xydelmerişed bolbol staalinska anxaral doro urgaza, xydelmerilze baidag. Tedener xadaa paartiiin ba praviitelьstviin byxii daabariiiji dyyrgedeg ba dyyrgexeer belen baidag.

Selengiin gosparoxoodstviin navigaacanь exilee. Eneeniiji amzaltataigaar jabuulxa xysen —kaadrnuud — komandiirnuud, specialiistnuud, xydelmerişed, staxaanovcuud baihanь, xendeşji elixen baina. Tiimehee, navigaaciin xydelmeriiiji erximeer jabuulalga xadaa kaadrnuudiiji beledxelge ba tedeeniiji hurgalga deerehee duldiidaxa baina.

Uhan zamai traansportda xydelmerildeg kaadrnuud—xydelmerilegşed, xydelmerişedei dunda nelieed olon tyryyşyyl—otliiçniguud, staxaanovcuud bii baina. Tedener xadaa yderbyri ynen sexe xydelmeriiingee rezylьtaaduudiiji xaruulna.

Gosparoxoodstviin olon tooto syydenyydte gansa nege staxaanovcuud, xydelmerildeg bişe, xarin tende staxaanovska komaandanuud xydelmerildeg baina. Zişeelxede, „Ulaan-Yde“ paroxoodoixid bolbol staxaanovska komaanda jym. Tere xadaa 1938 onoi navigaaciiji erxim hainaar yngergehen baigaa. Tiigeed, 1938—39 onuudai ybelei sydoremoontiiji erxim hainaar, organizoovannoor jabuulhanaigaa rezylьtaadta, gosparoxoodstvo soogoo, exin tyryyn remoontojoo dyyrgeze şadahan baina.

Tus komaandiin çleengyydei dunda, azalai geroinuud—tyryy staxaanovcuud nelieed olon gebel, mexaanigai negedegeer pomooşçnig nyx. Ovçereenko gegşe yder ydereigee yiledberiiin daabariiiji sag yrgelze 300 proc. ba deeşenь dyyrgedeg baina. Myn, mexaanigai xojordoxi pomooşçnig nyx. Afanaasьjev xadaa yder byriiingee noormiiji 200 proceenthee deeşe dyyrgedeg baixa jym.

Gadna, ene komaandiin tyryyşyyl—staxaanovcuud xadaa, eehediingee komaanda soo, xytelberilxii xydelmerinyydte debzyylegdehen baina. Zişeelxede, eneenei urda tee koçegaaraar xydelmerilhen, nyx. Verşaagin bolbol paroxoodoi sloozno motoor ba busad mexaniizmuudai zybeer xydelelgiiji xangaxa johotoi—maaslenşçigai xydelmeride debzyylegdehen baina. Nyx. Seeriix xadaa bahal tiime xydelmeride debzyylegdehen baixa jym.

Xedii iime gebeşji, gosparoxoodstviin xytelberilegşed bolbol kaadrnuud tuxai — paarti ba gyrenei altan foond tuxai anxaralaa ton bagaar tabina. Tedeeniiji beledxexe ba hurgaxa jabadalda serьjoozno udxaşanar olgodoggyi baina. Zediin ba Zakaaminai aimaguudhaa ba myn baha busadşji raioonuudhaa verbovaalagdahan kolxoozniguud—bolxoo baigaa xydelmerişed yder byri jireze baina. Ene xadaa ton xaluun, nyxerei ba anxaraltai ugtamziiji erine.

Teed, gosparoxoodstviin xytelberilegşed bolbol serьjoozno dutuunuudtai baina. Zişeelxede, haja hajadaa jirehen ba xydelmerilze baigaa kolxoozniguudai — xydelmerişedei yslooviiijinь hainaar tabixiin tula, bodoto xemzee abaadyi. Uhan zamai traansportiin kvalifikaacatai ba specializiirovanna xydelmerişed bolxo gehen, tede şine xydelmerişed —kolxoozniguudai xyselel xadaa endexi xytelberilxii xydelmerilegşedeer xysed demzegdeedyi baina. Tedenei dunda, texniiçeske huralsal organizovaalagdaadyi. Politmaassova xydelmeri ton muusa tabigdanxai.

Iimehee, ene dutuunuudiiji darii zaisuulxa xeregtei. Tiigeed, Selengiin gosparoxoodstvo bolbol ysegeiderei kolxoozniguudiiji, xysed kvalifikaacatai xydelmerişed bolgoxo jabadaliiji tyrgeneer, organizoovannoor xangaxiin tula, ton serьjoozno xemzeejabuulganuudiiji abxa ujalgatai. Eneeniiji udaaruulxa, xoişonь tataxa g. m. hedelgiiji minuutaşji teseze bolxogyi.

Navigaaciin xydelmeriiiji amzaltataigaar jabuulxa xeregte, nelieed olon xydelmerişed ba xydelmerilegşedşji dutaza baina. Zişeelxede, 50 gryyzşçigyyd, 19 matroosuud, 3 koçegaarnuud, 12 bakiinşçiguud, priistaniiin ba texniiçeske noormo tabixa xydelmerilegşed dutuu baina. Eneeniiji beledxexe ba hurgaxa talaar, oroidooşji xydelmeri xegdeedyi. „Kiirov“ paroxood xadaa mexaaniguud, koçegaarnuud, matroosuud g. m. xydelmerişedeer ykomplektovaalagdaadyi baina. Iime uşar bolbol bişeşji paroxooduudta bii.

Ede byxii faaktnuud jyy xaruulnab? Gosparoxoodstviin xytelberilegşed bolbol xydelmerişediiji verbovaalalgiiji ba paroxooduudai komaandnuudai ykomplektovaalalgiiji ton xozomdozo jabuulhiinь gerşelxehee gadna, ene xydelmerinyydiiji samotioogto tabihiinь xaruulalsana.

Kaadrnuud bolbol navigaaciin amzaltiiji şiidxene. Tiime tula, dutuunuudaa darii ygeixexe, kaadrnuudiiji beledxexe ba hurgaxa, tedeende zoriuulagdahan texniiçeske huralsaliiji organizovaalxa, kaadrnuud tuxai staalinska anxaral tabixa g. m. xemzeejabuulganuudiiji ene geheer xeze, navigaaciin xydelmeriiiji obrozcoovoor jabuulxiin ysloovi baiguulxanь şuxala boloo.

XAZAGAAJEV.

BMASSR-ei VERXOOVNO SOVEEDEI PREZIIDIYMEI

УКААЗ

Tynxenei aimagai xydee azaxiin tyryyy xynyyd, nyxed Barbakoov Babuu Sereenoviç ba Beloboroodova Feoktiista Sergeejevna gegşediiji şagnaxa tuxai

Mai azaliiji xygzyylxe xegte erxim zişeenyydiiji xaulhan, Tynxenei aimagai xydee azaxiin tyryyşyyliiji Buriad-Mongol ASSR-ei Verxoovno Soveedei graamotaar şagnaxa:

Barbakoov Babuu Sereenoviçiji—Paartiiin XVII sjeezdiin neremzete xydee azaxiin arteeliiin kolxoozno-plemennoi feermiin erxilegşe.

Beloboroodova Feoktiista Sergeejevnaaji — Paartiiin XVII sjeezdiin neremzete xydee azaxiin arteeliiin kolxooznica.

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe—G. C. Belьgaajev.

BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei sekretaarь—O. D. Inkeejeva.

Ulaan-Yde goorod.

Partiiina azabaidal

Partiiina organizaacanuudai tuhalxanь şuxala

Komsomoolьsko dokymeentnyydei helgelge bolbol komsomoolьsko azabaidaliiji gurimşuulxa ba komsomoolьcuudai discipliniiji ulam haizaruulxa baina.

Komsomooloi Kabaanskiin aikoom ene şuxala xemzeejabuulgiiji obrazcoovoor yngergexiin tula komsomoolьsko exin organizaacanuudai sekretaarьnuudai ba komsoorganuudai xabaadalgatai soveşçaaniiji 2 daxin yngergeze, tus xydelmeriiji jamar meetodeer jabuulxa tuxai zaabari ygee.

Aimag todoronь ene xydelmeride hainaar beledxeze baihan komsomoolьsko exin organizaacanuud bii. Zişeelxede, Timliyi staanciin komsomoolьsko exin organizaaca (sekretaariinь nyxer Iijevski) ba Tatayyravai Şpaalzavoodoi, komsomoolьsko organizaaca (sekretaariinь nyxer Çiirkin) bolbol komsomoolьcuudaigaa xamtiin suglaanuud deere komsomooloi CK-ei niuusa bişegiiji yzehen, komsomoolьsko azabaidalaa xysed gurimtai bolgohon, byxii yçoodoo haizaruulza, dokymeentnyydei helgelgede komsomoolьcuudaigaa spiisogiiji zybeer tabihan baina. Edenei byxii materiaalnuudiiji komsomooloi aikoom batalahan baina.

Eneentei xamta dutuunuud bii. Aimag dotorxi zarim organizaacanuud, komsomoolьsko dokymeentnyydei helgelgiin beledxelei xydelmeriiji hainaar jabuulza şadaagyi deerehee, aimag dotorxi 97 organizaacanuudhaa miil 24 organizaaciin materiaalnuud aikoomoi biyroodo batalagdaba.

Myn, Mesovoi staanciin kondyyktorsko rezeerviin komsomoolьsko exin organizaaca (komiteedei nь sekretaarь nyxer Kripiik) ba komsomoolьsko Jyygovske exin organizaaca (sekretaariinь Alfioorova) xadaa tus xydelmeride xangaltagyigeer beledxeze baina. Ene xeregiiji obrazcoovoor jabuulxiin tulada, komsomoolьsko organizaacanuud byxen ton xariuusalgataigaar xandaxa ujalgatai.

Partiiina organizaacanuud xadaa ene xydelmeri jabuulxadanь komsomoolьsko organizaacanuudta serьjooznoor tuhalalsaxanь şuxala baina.

Gen. Sibiriaag.

Komsomoolьcuud—obçşeestvennigyyd

„...Gyrenei ba partiiina aktiivna deejatelьnostьde komsomoolьcuudiiji beledxexe teeşe, paartiiin **tuhalagşa** baihan terenei roolьtoi barisaatai, komsomooloi tere ton şuxala zorilgiiji realizaacalga teeşe, byxii komsomoolьsko xydelmeri bolbol erid şiglyylegdexe johotoi geze hananab",—geze xyxer Zdaanov, paartiiin XVIII sjeezd deere xelehen baina.

Ene zaabariiiji Selengiin uhan zamai traansportiin dergedexi komsomoolьsko organizaaca bolbol bodoto deerenь bejelyylze, hyylei yjede 40 garan tyryy zergiin zalںuşuud—staxaanovcuud, udaarniguudiiji Leeninske-Staalinska komsomooloi zergede abhan ba komsomooloigoo dotoodiin xydelmeriiji nelleed haizaruulhan baina.

Zaluu komsomoolьcuud nyxed Kyyrenov, Orloov ba buşad xadaa obşçeestvenne xydelmeride aktiivnaar xandaxahaa gadna, yiledberi deere avangaardna rooliiji xaruulza, ydereigee noormiiji sag yrgelze ylyybşelen dyyrgened.

Myn, zaluu komsomoolec nyxer Moroozov, osoaviaxiimei kryzoog şineer organizovaalza, organizaaciingaa çleenske bleedyydei helgelgiiji sag bolzor soonь hainaar dyyrgehen baina.

Zygeer, byxii komsomoolьcuud bolbol komsomoolьsko daalgabarinuudiiji xysedeer dyyrgedeg yşee boloodyi. Zişeelxede, komsomoolec nyxer Jaziikov bolbol vojeenne-fizkylьtyyrne xydelmeri jabuulxa daalgabari abahaar 2 hara boloo, tiigeed tere xydelmeriee oroidooş jabuulaagyi baixa jym.

Komsomoolьsko organizaacanuud xadaa çleengyyd byxendee komsomoolьsko daalgabari ygeze, tedeneigee xer zergeer dyyrgeze baihiinь sag yrgelze şalgaza ba tedenerei xydelmeride praktiiçeska tuhalamzanuudiiji ygeze baixanь egeel şuxala zorilgo bolno.

N. Xazagaajev.

Xiliin zaanahaa telegraammanuud

Өөhediingөө eriltenyydei tylөө francuuzska xydelmerişedei temesel

Pariiz, main 7. (TASS). Pariizin barilgiin predprijaatinuudai xydelmerişenei profsojuuz bolbol ilaltiiji tuilahan baina: arbitraazna komiissa bolbol, barilgaşadai zarplaadiiji 4 proceentoor jixe bolgoxo tuxai togtoomziiji gargaba.

Sitroeen ba Reene zavooduudai xydelmerişedei delegaaca bolbol, praviitelьstviin duradxalai baibaşji, yngerhen zilei nojaabrьda, xydelmerihee gargaggdahan xydelmerişediiji abxahaa arsaza baihan direekciin jabuulganuudta esergyy proteestiiji azalai miniistrte medyylhen baina. Delegaaca bolbol, oron dotor xeden zuu miangan xydelmerigyişyydei baibaşji haanь, zarim ceexnyydte xydelmeriiin nedeeli 60 çaas soo yrgelzeldeg baihaniiji xelehen baina.

Aanglida aarestnuud

Loondon, main 6. (TASS). Main 4-de Loondondo, poliico bolbol terroristiiçeske aaktnuudai organizaacada hezeglegdehen 7 xyniiji arestovaalaa. Ene yderte, Birmengaamida poliico bolbol nege ere xyniiji ba irlaandska gurban exeneriiji arestovaalza, teherdeg veşçeestvonyydiiji xamagaalhanai tylөө tedeniiji gemnehen baina.

Liverpyylide, Mançeesterte ba Prestoondo baihan germaanska niuusa aagentnuud bolbol angliiiska politiciin ton narin myşxelge doro baina geze „Nьjyys kroniikl" bişene. Gazeedei xelehenei johoor, poliico bolbol irlaandska terroriistnuudta germaanska aagentnuudaar xyrgegdehen finaansova tuhalamzanuudai faaktnuudiiji myşxeze baina. Germaanska nege fiirma bolbol irlaandska terroriistnuudiiji teherdeg veşçeestvonuudaar xangaza baihaniinь hajaxan medegdehen baina.

Itaalo-Germaanska vojeenne sojuuzai oformleeni

Riim, main 7. (TASS). Italьjaanska gadaada xeregei miniistr Çiaano ba germaanska gadaada xeregei miniistr Ribbeentroop xojoroi xoorondoxi xelseen tuxai oficiaalьna medeende, politiiçeske baidalai asuudalaar Germaani ba Itaaliin „xynyydei hanalnuud nege" geze temdeglehen ba „xojor gyrenyydei xoorondoxi xarilsalgiiji politiiçeske ba vojeenne sojuuzai foormodo eseslen byxezyylxeer şiidxegdee" gehen baina.

ZURAG DEERE: „I. V. Staalin ba A. M. Goorьki"—xydooznig A. Geraasimovoi kartiina.
(TASS-iin fotoxrooniko)

Шэнэ алфавидта hуралсаха булан

Малажалай талаар, республиканска жюридэ

Энэ оной майн 10-да малажалай талаар, социалистическэ соревнованиин республиканска жюри болбол республика дотор малусхэбэрилгын планай дуургэлтэ, тул абалга ба орооной кампаниин ябаса тухай материалнуудые хаража узэбэ.

Республика дотор, энэ хабар тул абалга хадаа алишье аймагта ехэ хоролтотойгоор унгэргэгдэжэ байна. Мун, малнуудые метизацилгын план тон хангалтагүйгөөр дуургэгдэжэ байна. Жэшээлхэдэ, республика дотороо тупуу нуурида ябаhан, Баргажанай аймагта гуудые метизацилгын план—0,3 проц., хони ба ямаадые метизацилга—0,7 проц. дуургэгдээд байна.

Энээнэй урда тээ, БМАССР-эй Верховно Соведэй дамжуулгын Улаан Тугые барижа ябаhан, Мухар-Шэбэрэй аймаг болбол тулнуудые абалга ба тэдэниие харуулhан талаар, муу показательнуудые байбашье hаань, республиканска жюри хадаа мунөө бүгаа дутуунуудаа эрид лидировалхые аймагайнь организацинуудта заагаад, Улаан Тугыень улээhэн байна.

БМАССР-эй Верховно Соведэй дамжуулгын Улаан Тугые абалгын тупуушын кандидадта Баргажанай аймаг тоолобо.

Жюри болбол 1939 онд малусхэбэрилгын планые дуургэхын ба улуулэн дуургэхын тулөө, БМАССР-эй Верховно Соведэй дамжуулгын Улаан Тугые абаха эрхэ сохын тулөө социалистическэ соревнованиие ургэн далайтайгаар дэлгэрүүлжэ, 1940 онд Бүхэсоюзно худөө ажахын выставкадэ массоваар хабдалсаха ябадалые туйлахые аймагай организацинуудта радхаhан байна.

БМАССР-эй Совнаркомда

БМАССР-эй Совнарком болбол 1938—39 онуудай торшо соо колхозуудhаа худалдан абтаhан ороohые зөөлгэ таhалдахын туйлда хуреед байhан тухайнь тогтоомжо соогоо тэмдэглэбэ.

Энээнэй усадхалгые дары хангахаар хараалагдаhан конкретнэ заабаринуудые угэhэн байна гэбэл, Бичурэй район 93, М.-Шэбэрэй аймаг дотор 75, Хориин аймаг дотор 24, Кяхтын аймаг дотор 25, Тарбагатайн аймаг дотор 20 автомашинануудые (гурбан тоннын) мобилизоваалха гэбэ.

Ороohо зөөлгые тон богонихон болзор соо дуургэхэ тула, тэрээнэй зөөлгые колхоз бүхэндэ тусхай графиг гаар ябуулхыень Хориин, Кяхтын, Тарбагатайн, Бичурэй, М.-Шэбэрэй аймагуудай тулдуулэгшэнэрые уялгалха гэhэн байна.

Хориин аймагта байhан ороohые зөөхын тула, 9 (гурбан тоннын) автомашинануудые угэхые Буркоопсоюзтуулэгшэ нух. Сельверовые уялгалба. Мешок ба тарадхангалгын талаар колхозуудта туhалхые, заготзернооргой хилэгшэ нух. Мешеряковые уялгалалсаhан байна.

Түнхэндэ хурин нуурhэн олдобо

Түнхэнэй аймагта, Загатуй гэжэ горхоной зуун эрьедэ хурин нуурhэн олдобо.

Шэнжэгдэhэн газарайнь нуурhэнэй пласт хадаа 4-hөө 25 метр хуртэр гүнтэй ба 6 километр площадь дээрэ байна.

Эндэхи нуурhые малтан абаха хада хүнгэн ба бэлэн, ушарань, уhа урадхуулха тусгаар зэмсэг хэрэглэгдэнэгүй.

Нефтиин баялиг нээгдэбэ

Түнхэнэй автозамай трактын хүдэлмэрилэгшэ нухэр Липин болбол апрелиин 24-дэ, Замараанха гэжэ уhанай хажууда, нефтиин hудал олбо. Нухэр Липин хадаа олоошоо галда шатаагаад хэдэнь, сохом нефть байhан тодороо. Тэрэ хадаа урдаа хэндэш мэдэгдээгүй байгаа.

Баяр Ангаров.

Specialiistiin zybşel.

Xara paar eldyyrilge ba tereniiji xaruuhalga

BKP(b)-ein XVIII sjeezd deere xelehen doklaad soogoo, nyxer Staalin bolbol socialiis xydөө azaxiin ugaa jixenyyd ilaltanuud tuşaa xelexe zuuraa, ton xariuusalgatai ba gigaant jixe zorilgo tabihan baina: „Oiriin 3-4 zilei torşo soo, gektaarhaa dunda urgasiiji 12-13 ceentner bolgon, zilbyride 8 milliaard pyyd oroohonoi yiledberiiji tuilaxa, texniiçeske kylьtyyrenyydei talaar yiledberiiji dunda zergeer 30—35 proceent jixe bolgoxo..."

Oroohoto ba texniiçeske kylьtyyrenyydei urgasiiji ulam byri deeşelyylxe tuxai nyxer Staalinai tabihan zorilgiiji dyyrgexe ba ylyylen dyyrgexe byrin ysloovitoi bainabdi.

Zilbyride 8 milliaard pyyd oroohonoi yiledberiiin tylөө temeselei, manai poolinuud deerehee togtuuritai ba bajan urgasa xuriaaxiin tylөө temeselei şiidxexii ysloovinuudai negeniinь xadaa sag soonь seber paar beledxelge ba saaşadanь hainaar xaruuhalga bolno.

Ertiin xara paar bolbol gazarai xyrihende şiig noito sugluulxiin tylөө temeselei, negezilei ba olonzilei burtag ybehenyydtei temeselei, egeel glaavna ba şiidxexii agrotexniiçeske xemzeejabuulga myn.

Burtag ybehenyydiiji ygeixelgede, şiig noitiiji sugluulgada iime jixe udxaşanartai baihan uşarhaanь, ertiin oroohoto kylьtyyrenyydei tarilgiin dyyrexiiji xylieengyi, paar eldyyrilgiiji ijyyniiin 15-haa oroi bişe dyyrgexeer bodomzolzo, byri ertenhee exilxe xeregtei.

Urda zilnyydte, zarim kolxoozuud xadaa paariiji agrotexniiçeske zaabariiiji saxingyigeer, ton gyixeneer xaxaldag deereheenь, paar deerehee tiime ynder urgasa xuriaagdaza şadagdadaggyi hen.

Ene zilde, gazartariaalangai-xydelmerilegşedei gol anxaralanь xadaa, paariiji gynzegiigeer ba agrotexniiçeske zaabariiin johoor yngergeigede xanduulagdanxai baixa johotoi.

Paariiji negedexiee xaxalxadaa,20—22 santimeetr gynzegiigeer eldyyrilxe şuxala, tiixedee, plyygyydei byxii xutaganuudiiji (predplyyznig) byrin xereglelsexe, uşaranь manai ysloovido plyygeer, terenei xutagiiji xereglelseze xaxalalga bolbol burtag ybehenyydtei temeselde zoriuulagdahan agrotexniiçeske xemzeejabuulganuudai negen şuxalanь bolno.

Gazariiji gynzegiigeer eldyyrilxiin tula paariiji xojordoxioo xaxalxadaa, tyryyşiinxihee 2-3 santimeetr gynzegiigeer xaxalxa ba ene xydelmeriiji aavgustiin 10 ba 20-hoo xozom bişe dyyrgexe.

Gazarta şiig noitiiji jixeer sugluulxiin zorilgoor, xaxalalga ba bornoilolgiin xoorondo tahaldai gargaza bolxogyi. Eneenei tula, xaxalalgada jabaza baigaa agregaad byxende nege bornoi şagtagalagdaxa johotoi, xerbee xiaag ba yndehe jixetei yrmehenyydtei uçaastoguud baigaa haanь, byxii massiiviiji xaxalhanaigaa hyylde xojorhoo yseen bişe daxin bornoilxo. Myn, morioor xaxalagdahan paariiji, xaxalalga ba bornoilolgiin xoorondo tahaldai gargangyigeer, xojorhoo yseen bişe daxin bornoilxo şuxala.

Negezilei ba olonzilei burtag ybehenyydtei erid temesel jabuulxiin tulada, byxii zunai yjede paariiji burtag ybehenyydgyi bailgaxa, ene zorilgoor zunai yjede xojor-dyrbe daxin kylьtivaaca xexe ba kylьtivaaca xeheneigee hyyleer zaabol bornoilxo johotoi.

1938 onoi xydelmeriiin praaktika xadaa gazartariaalangai xydelmerilegşed ba zarim kolxoozuudai xytelberilegşed bolbol kylьtivaaciin asuudaliiji xeregseedeggyi baihiijinь xaruulaa. Eneenei rezylьtaadta, respyyblike dotor paariiji kylьtivaacalgiin plaan xolo dyyrgeggdeegyi baigaa. Zişeelxede, Sajantiin, Çisaaniin, Egetiin, Sagaan- Uhanai, Bargazanai, Xezengiin ba busadMTS-uud bolbol paariiji oroidooşji kylьtivaacalaagyi baina. Paariiji kylьtivaacalga bolbol manai ysloovido, agrotexniiçeske şine xemzeejabuulga myn. Xydөө azaxiin tyryy xynyyd bolbol kylьtivaaciiji agrotexniiçeske busad xemzeejabuulganuudtai xamta jabuulxada, byxii kylьtyyrenyydei rekoordno urgasa xuriaagdadag baihiijinь xaruulaa.

Ene zilde, paariiji kylьtivaacalgada onso anxaral tabigdaxa ba jamarşji ysloovido ene xemzeejabuulgiin plaan xadaa byrin dyyrgegdexe, xydөө azaxiin zunai xydelmerinyydei ciiklde zaabol oruulagdaxa johotoi.

Paarnuud deere burtag ybehenyydei urgaxa ba xatuu xalihanai bii bolxo zergeerenь, traaktorna ba morin bornoigoor bornoilxo,jyyb gexede,ene bolbol şiig noitiiji sugluulgada tuhaldag baina. Xebtengi yrmehe-şydereer ba xiaagaar elbeg paariiji eldyyrilge bolbol zarimnegen onso ilgaatai jym.

Iime uçaastoguudiiji main xorioodoor, gandadag aimaguudta byri erteer, tede burtag ybehenyydei yndehenyydhee byri dooguur, gynzegiigeer xaxalxa xeregtei. Xaxalhanaigaa hyyleer, selmeg, naratai baixada, xiaagai yndehiijinь pryziinne habartai kylьtivaatoraar xiarmaza xajaxa ba hyyleerenь zaabol bornoilxo johotoi. Xiarmaza sugluulhan byxii yndehenyydiiji jalan jalsan gazarta abaaşaza şataaxa.

Paarai xojordoxi xaxalalgiiji ijyyliiin tyryyşiin xaxadta, 20-22 santimeetrhee gyixen bişeer yngergedeg baina. Gazariiji dvoiilhonoigoo hyylde, paarai ton seber boltoronь xeden daxin kylьtivaaca xexe ba bornoilxo xeregtei.

Akadeemig Vilьjaams bolbol xiaagtai temesexiin şine argiiji duradxahan ba enenь hain rezylьtaaduudiiji ygene. Akadeemig Vilьjaamsiin duradxahanai johoor, xiaagai yndehiiji diiskove zebsegeer tahalxa xeregtei jym. Taha otologdohon yndehenyydeinь ojoortoo urgamsaaranь, korpusnoi plyygeer 20-22 santimeetr gynzegiigeer xaxaldag. Altain, orooho yiledberilgiin sovxoozdo ba manai respyyblixiin Şine-Briaanai ba Sajantiin M Ş-uudta jabuulagdahan oopeduud xadaa ene xemzeejabuulgiin effeekttei baihiinь xaruulaa.

Ybelei yjede, poolinuud deere gargagdahan navooziiji, negedexi riaadta paar xaxalxa ydertөө taraagaad, xaxalxa xeregtei. Yngeregşe zilnyydte, poolinuud deere gargagdahan navooz xadaa olon gazarnuudta xereglegdedeggyi baigaa. Iime baidaliiji ene zilde jaabaşji bailgaza bolxogyi.

Manai respyyblikede tarilga doro xereglegdedeggyi gazar ton jixe baina. Ene uşarhaa, tarilgiin plooşçadiiiji yrgedxexe ugaa jixe rezeervnyydtei bainabdi.

Byten gazarai xaxalalgiiji erte, ijyyniiin 1-5 bagaar, 14-16 santimeetr gynzegiigeer xaxalxa, xerbee xaxalgada plyygyydei xutaganuudiiji xereglelsee haa, 20—22 sm. gynzegiigeer xaxalxa.

Xaxalhanaigaa hyyleer, byten gazariiji tyrgeer eldyyrilxiin tula, traaktorna ba morin diiskenyydeer diskovaalxa xeregtei. Tereniiji aavgustiin 15-haa oroi bişe,18—20 santimeetr gynzegiigeer xojordoxioo xaxalxa. Xerbee, xutagatai plyygeer 20—22 santimeetr gynzegiigeer xaxalagdahan gazar haanь xojordoxioo xaxalxa xereggyi.

Muu şanartaigaar xegdehen xydelmeriiiji daxin xexe xeregtei. Myn, muu şanartaigaar xehen xydelmeriiingөө tylөө materiaalьna xariuusalgatai baixa geze, traktoriistnuud ba traaktorna brigaadiin brigaadiinuudta oilguulxa şuxala. Paar xaxalalgiin plaaniiji ynder şanartaigaar, sag soonь dyyrgexiin tylөө socialiis sorevnovaaniiiji ba azalai staxaanovskii meetodyydiiji traktoriistnuud ba MTS-iin busad xydelmerilegşedei, kolxoozniguudai duda yrgen dalaisataigaar delgeryylxe—niutagai partiiina organizaacanuud, soveedyyd, MTS-iin ba kolxoozuudai xytelberilegşedei ujalga myn.

Agrotexniiçeske byxii zaabarinuudai johoor, paariiji sag soonь xaxalalga bolbol ynder urgasa xuriaaxa ba Irkyytske, Çitiinske ooblastinuudtai sorevnovaanida tyryy huuri ezelөө arga olgoxo baina.

XAARÇENKO —BMASSR-ei Narkomzeemei agrotexniiçeske tahagai naçaalьnig.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: Центросоюзная 19 Телефоны: редактора — 3-44, отв. секретаря 3-23, Сельхозотдел— 7-55, Промотдел — 5-07.

NKMP-iin tipograafi Glavliit 168